

3801/92
4987/93

UV Syd 1994:13

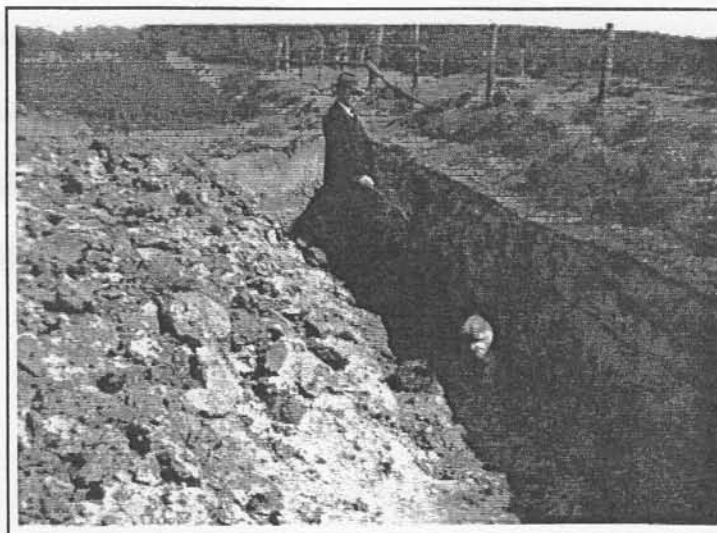
SKÅNE, RÄNG SOCKEN, HÖLLVIKEN 23:7

RAÄ 4, 34 och 39

1992—1993

Arkeologisk utredning och förundersökning

Inger Torstensdotter Åhlin och Bengt Söderberg

**Riksantikvarieämbetet
Byrån för Arkeologiska Undersökningar**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	1
Topografi och geologi	1
Fornlämningsmiljö	2
Resultat av utredning avseende de förhistoriska lämningarna	3
Förundersökning	5
Diskussion	6
Resultat av utredning och förundersökning avseende de medeltida lämningarna	7
Diskussion	8
Förslag till åtgärder	9
Sammanfattning	10
Tekniska och administrativa uppgifter	11
Fyndtabell till arkeologisk utredning	12
Fyndtabell till arkeologisk förundersökning	13

Arkeologisk utredning och förundersökning 1992-1993

SKÅNE, RÄNG SN, HÖLLVIKEN 23:7

RAÄ 4, 34 och 39

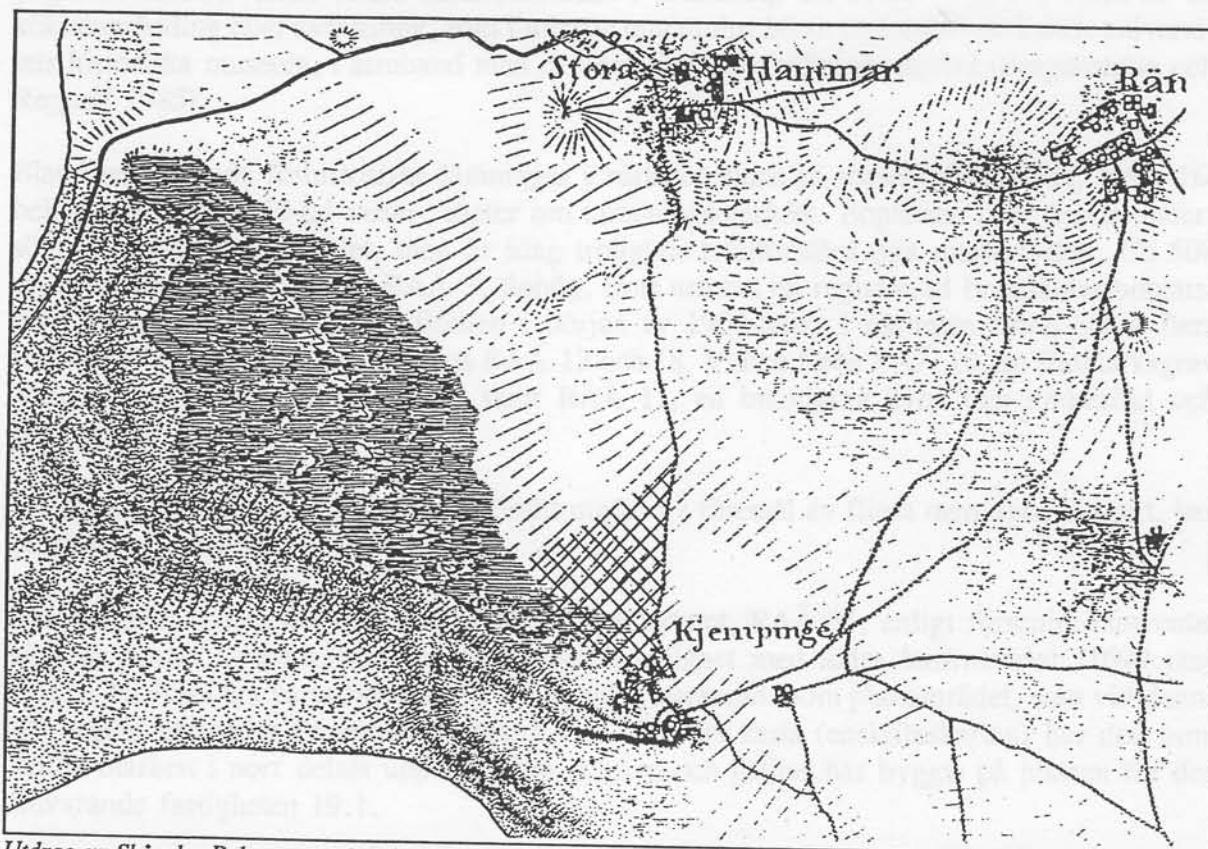
Inledning

Med anledning av planer på att upprätta en detaljplan inom området utförde Riksantikvarieämbetet, byrån för arkeologiska undersökningar UV-Syd, en utredning inom fastigheten Höllviken 23:7. Pga växande gröda utfördes utredningen vid två olika tillfällen under maj och november 1992. Efter utredningen kunde det konstateras att de registrerade fornlämningarna hade en större utbredning än vad som tidigare var känt, vidare framkom ytterligare ej tidigare kända lämningar. Den arkeologiska utredningen och förundersökningen bekostades av Vellinge kommun. Grävningsledare vid utredning och förundersökning, samt ansvarig för rapportarbetet var Inger Torstensdotter Åhlin samt Bengt Söderberg som svarat för den del av rapporten som berör de medeltida lämningarna.

Topografi och geologi

Det aktuella planområdet är beläget i sydöstra Höllviken, i gränsområdet mellan Falsterbohalvöns lätta sandjordar och Söderslätts bördiga jordbruksmark. (Se karta 1). Väster om undersökningsområdet finns en numera torrlagd mosse, Kämpinge mosse. Av Skånska rekognosceringskartan, från 1812—1820, framgår att mossen utgjort en gräns mellan det smala näs som förbinder Falsterbohalvön med fastlandet och odlingsbygden Söderslätt. Utmed mossens östra kant löper, i NNV—SSO riktning, en mindre höjdsträckning belägen ca 10 m ö h. Det nu undersökta området berör den sydligaste delen av denna höjdsträckning. Alven utgörs av moränlera. Undersökningsområdet sluttar svagt mot syd och väst. Avståndet till nuvarande kustlinje är i söder knappt 1 km och i nordväst drygt 2 km. Havsnivån under 1000-talet f.Kr. låg bara obetydligt högre än idag (Mörner 1969). Planområdet omfattar en yta på ungefär 180 000 m², i väster och norr ansluter det till befintlig bebyggelse.

Under början av 1600-talet utsattes trakten för en ödesdiger katastrof, då flygsandsmassor drev in över land. År 1624 rapporterade häradsprosten att Kämpinge socken var "af Sandflugt meget forarmet og ødelagt" (Lindahl 1947 s 32). År 1632 lades Kämpinge socken till

Utdrag ur Skånska Rekognosceringskartan 1812–1820. Skrafferat område anger planområdet. Skala 1:30 000

Rängs socken. Enligt landshövding Adlerfeldts berättelse 1765 var en tredjedel av Kämpinge bys åker- och ängsmark förödd (Lindahl 1947). Stora områden mellan Kämpinge by i söder och Stora Hammar i nordväst samt Räng i nordost, blev hårt drabbade av flygsanden, som drev in över åker och äng. Stora områden av förut bördig jordbruksmark, blev genom flygsanden nästan värdelösa. För att förhindra vidare sandflykt, gjordes försök med planteringar, med att bygga upp vallar m m. Den mest drastiska åtgärden för att möjliggöra odling inom området, var dock när man i början av 1800-talet tog sig för att "vända jorden". Detta förfaringsätt innebar att diken grävdes med täta mellanrum, den mägerrika leran grävdes upp och sanden östes ned i diket. Denna jordvändning till trots, finns det omfattande boplatssområden bevarade inom delar av planområdet.

Fornlämningsmiljö

Rängs socken är mycket fornlämningsrik och det har framkommit lämningar från alla de förhistoriska perioderna såväl som från medeltid.

Undersökningsområdet berör direkt tre tidigare kända och registrerade fornlämningar, dessa utgörs av RAÄ 4 och RAÄ 39, båda registrerade som stenåldersboplatser, samt RAÄ 34, Kämpinge gamla bytomt.

Flera mindre arkeologiska undersökningar har vid olika tillfällen utförts inom RAÄ 4, varvid det dokumenterats lämningar från mesolitisk och neolitisk tid. Omfattande lämningar från

Yngre bronsålder finns också dokumenterade i anslutning till RAÄ 4, bl a i form av en kökkenmödding eller avfallshög, som i mindre omfattning blivit undersökt av Lunds universitets historiska museum, i samband med exploatering inför villabebyggelse (Bergenstråle och Regnell 1985).

Bland registrerade förhistoriska lämningar i närheten finns en mesolitisk boplats, RAÄ 16, belägen endast ett 50-tal meter väster om utredningsområdet. Boplatsen blev delvis undersökt i mitten av sextiotalet, men är idag troligtvis totalförstörd pga markarbeten. Ca 500 meter väster om UO ligger RAÄ 3, Sohög, trots namnet en registrerad bronsåldersboplats, som undersökts vid ett par tillfällen i början av 1900-talet. I närheten finns också flera registrerade gravar, såsom högarna RAÄ 12 och 18. Vidare finns RAÄ 10, en flatmarksgrav som är undersökt och borttagen, samt RAÄ 11, en brandgrav även den undersökt och borttagen.

Ett stort lösfyndsmaterial som framförallt utgörs av föremål av flinta men även bergart, har påträffats i området.

Planområdets södra del tangeras av Kämpinge bytomt, RAÄ 34, enligt fornminnesinventeringens karta. Gränsdragningen har utförts i enlighet med äldre kartmaterial (1699 resp 1815). På 1699 års karta finns ingen bebyggelse markerad inom planområdet, som vid denna tid istället utgjordes av samfällid utmark. På 1815 års karta (enskifteskartan) har den samfällida marken i norr delats upp i mindre stycken och gathus har byggts på platsen för den nuvarande fastigheten 19:1.

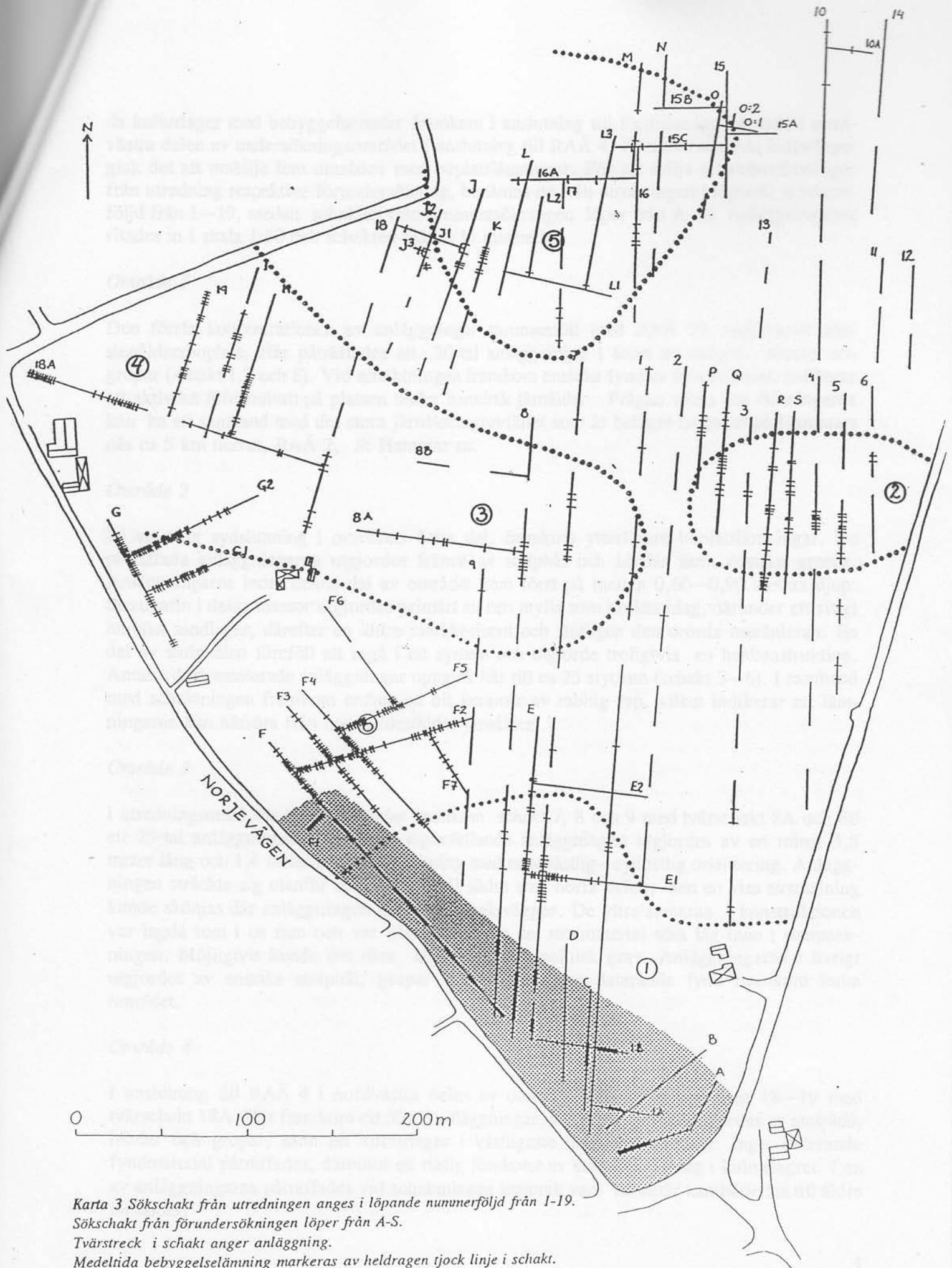
Tre arkeologiska undersökningar har tidigare utförts inom bytomten. Vid en undersökning i samband med byggnation framkom stolphål och nedgrävningar under flygsandslager och en kulturpåverkad äldre matjordshorisont (Söderberg 1992). Vid ett annat grävningstillfälle berördes endast en sanddyn (Kriig 1990).

År 1987 utförde Lunds universitets historiska museum en forskningsundersökning med syfte att finna den gamla ödekyrkan, som lades ned år 1632. Ödekyrkan lokaliserades strax söder om det aktuella planområdet. Det kunde konstateras att kyrkan uppfördes under senmedeltid (omkr år 1400). På platsen dokumenterades även bebyggelselämningar från 1000-1100-talen (Roslund 1988).

Resultat av utredning avseende de förhistoriska lämningarna

Vid den arkeologiska utredningen skedde en genomgång av arkiv- och kartmaterial, Skånska rekognosceringskartan från 1812—1820, Arrhenius fosfatkarta samt jordartskartan. Arrhenius fosfatkarta visade att det fanns förhöjda fosfathalter inom området, vilket brukar vara tecken på förekomst av förhistoriska boplatser.

Inom ramen för utredningen grävdes med grävmaskin 20 sökschakt med en total längd av 3 382 meter. Schakten lades på de partier som varit bäst lämpade för bosättning (se karta 2). Sammanlagt dokumenterades 172 anläggningar i form av stolphål, gropar, härdar samt med största sannolikhet även en grav med stenpackning. Anläggningarna dokumenterades i skala 1:50. Vidare framkom omfattande kulturlager, dels i södra delen av området där ett medelti-

Karta 3 Sökschakt från utredningen anges i löpande nummerföljd från 1-19.
 Sökschakt från förundersökningen löper från A-S.
 Tvärstreck i schakt anger anläggning.
 Medeltida bebyggelselämning markeras av heldragen tjock linje i schakt.
 Gråtonat område anger utbredning av medeltida kulturlager.
 Områdesindelning baserad på utredningsresultat, markerad med prickad linje.

da kulturlager med bebyggelserester framkom i anslutning till fornlämning 34, dels i nordvästra delen av undersökningsområdet i anslutning till RAÄ 4. Förutom nämnda kulturlager gick det att urskilja fem områden med boplatslämningar. För att skilja schaktbenämningar från utredning respektive förundersökning, benämns de från utredningen i löpande nummer-följd från 1—19, medan schakten från förundersökningen löper från A—S. Anläggningarna ritades in i skala 1:50 och schakten mättes in manuellt.

Område 1

Den första koncentrationen av anläggningar sammanföll med RAÄ 39, registrerad som stenåldersboplat. Här påträffades ett 30-tal anläggningar i form av stolphål, hårdar och gropar (schakt 1, 7 och 8). Vid schaktningen framkom enstaka fynd av keramik som indikerar att aktivitet förekommit på platsen under romersk järnålder. Frågan väcks om lämningarna kan ha ett samband med det stora järnåldersgravfältet som är beläget längst ut på Hammars näs ca 5 km norrut, RAÄ 2, St Hammar sn.

Område 2

På en svag sydsluttning i områdets östra del, framkom ytterligare boplatslämningar. De påträffade anläggningarna utgjordes främst av stolphål och hårdar samt enstaka gropar. Anläggningarna inom denna del av området kom först på mellan 0,60—0,90 meters djup. Stratigafin i dessa massor utgjordes primärt av den mylla som brukas idag, därunder ett svagt humöst sandlager, därefter en äldre markhorisont och slutligen den orörda moränleran. En del av stolphålen föreföll att ingå i ett system och utgjorde troligtvis en huskonstruktion. Antalet dokumenterade anläggningar uppgick här till ca 25 stycken (schakt 3—6). I samband med schaktningen framkom endast en bit keramik av rabbig typ, vilket indikerar att lämningarna kan härröra från bronsålder/äldre järnålder.

Område 3

I utredningsområdets mellersta delar framkom schakt 7, 8 och 9 med tvärschakt 8A och 8B ett 25-tal anläggningar. Den mest iögonfallande anläggningen utgjordes av en minst 3,5 meter lång och 1,4 meter bred stenpackning med nordvästlig—sydöstlig orientering. Anläggningen sträckte sig utanför schaktet i såväl södra som norra delen, men en viss avsmalning kunde skönjas där anläggningen gick in i schaktväggen. De yttre stenarna i konstruktionen var lagda som i en ram och var något större än det stenmaterial som låg inne i stenpackningen. Möjligtvis kunde det röra sig om en senneolitisk grav. Anläggningarna i övrigt utgjordes av enstaka stolphål, gropar och hårdar. Inga daterande fynd framkom inom området.

Område 4

I anslutning till RAÄ 4 i nordvästra delen av området förlades sökschakten 18—19 med tvärschakt 18A. Här framkom ett 50-tal anläggningar, varav merparten utgjordes av stolphål, hårdar och gropar, samt ett kulturlager i västligaste delen av området. Inget daterande fyndmaterial påträffades, däremot en riklig förekomst av stora flintavslag i kulturlagret. I en av anläggningarna påträffades vid schaktningen keramik vars karaktär kan härledas till äldre järnålder.

Område 5

I den nordligaste delen av undersökningsområdet, inom en förhållandevis stor yta påträffades endast ett 10-tal anläggningar (schakt 15C, 16A och 17). Anläggningarna utgjorde vaga indikationer på en boplatz och bestod framförallt av hårdar, men även stolphål och gropar.

Förundersökning

För att på ett tillfredsställande sätt kunna avgränsa de vid utredningen påträffade lämningarna, och för att göra en bedömning av karaktär och ålder, erfordrades en förundersökning. Vid förundersökningen grävdes 35 sökschakt med en total längd på 3 018 meter. Sammanlagt dokumenterades 382 anläggningar. Schakt från förundersökningen benämnes med bokstäver. Anläggningarna ritades i skala 1:50 respektive 1:100. Samtliga schakt mättes in med hjälp av totalstation, som utgångspunkter vid inmätningen användes kommunens polygonpunkter. Inga anläggningar undersöktes närmare vid förundersökningen.

Område 1

Vid förundersökningen grävdes inom område 1 sökschakten E—E2, härvid framkom ytterligare ett 30-tal anläggningar i form av stolphål, gropar och enstaka hårdar. Stolphålens inbördes förhållande talar för förekomsten av en eller flera huskonstruktioner. Som framgår av kartmaterialet har gränserna för fornlämning RAÄ 39 reviderats efter förundersökningen.

Område 2

I område 2 grävdes sökschakten P—S. I samband härmed framkom drygt 40 anläggningar, bestående av stolphål, gropar, hårdar och kokgropar. I områdets centrala delar förekom en äldre markhorisont, flera av anläggningarna framträdde i ytan på detta lager. I områdets södra delar fanns ett lager med spridd förekomst av bränd lera och flinta. En del av anläggningarna, framförallt i norra delen av området, var delvis genomgrävda av den tidigare nämnda jordvändningen. Enstaka fynd av keramik med rabbig gods-karaktär, möjliggör en preliminär datering av lämningarna till bronsålder/järnålder.

Område 4

I norra delen av område 4 förlades sökschakten H—I. Här framkom ett 30-tal anläggningar, vilka till största delen påträffades i schaktens sydligaste delar och utgjordes av stolphål och hårdar. I denna del av området fanns också en äldre markhorisont bevarad. Norra delen av området var påverkad av omfattande jordvändningar. Inga daterande fynd framkom.

Område 5

Inom och i anslutning till område 5 grävdes sökschakt (J—O). I schakten J—L3 dokumenterades ett 20-tal anläggningar bestående av stolphål, hårdar och gropar. Som noterades vid utredningen framkom endast vaga indikationer på en boplatz. De vid förundersökningen påträffade anläggningarna berörde huvudsakligen de västra delarna av området, vilket medför att gränsen för fornlämningen delvis blir förändrad (se karta 3 och 4).

Område 6

Inom område 6, som utgörs av avsnittet mellan område 1 och 4, förlades sökschakten F—G2. Inom detta område framkom rikligt med anläggningar, av vilka en stor del bestod av stolphål som utgjorde resterna efter en omfattande bebyggelse. Bebyggelse lämningarna föreföll framförallt att beröra områdets västligaste delar, för att i öster mer övergå i gropar och gropsystem.

Inom schakten F—F7 dokumenterades ca 150 anläggningar varav större delen utgjordes av stolphål som vittnade om att ett flertal huskonstruktioner funnits på platsen. Bebyggelse lämningarna i form av stolphål avtog österut, där framträdde istället gropar och enstaka härdar.

I schakten G—G2 framkom 110 anläggningar. Merparten av de dokumenterade anläggningarna ingick även här i ett flertal huskonstruktioner, dessutom förekom kulturlagerrester samt delar av en äldre markhorisont. I östra delen förekom omfattande spår av jordvändning.

Karaktären på de ovan omtalade bebyggelse lämningarna är likartad, men huruvida de utgör ett sammanhängande boplatsoområde är oklart, då ägoförhållandena medförde att inga sökschakt kunde dragas mellan de två ytorna. Dateringen av området är osäker då fyndmaterialet var mycket sparsamt.

Diskussion

Efter den arkeologiska utredningen kunde det konstateras att förhistoriska lämningar påträffats inom fem områden. Två av dessa områden, 1 och 4, berörde de tidigare registrerade fornlämningarna RAÄ 39 och RAÄ 4, båda registrerade som stenåldersboplatser. Det fyndmaterial som framkom vid sökschaktsgrävningen inom RAÄ 39 pekar dock på att anläggningarna preliminärt kan dateras till romersk järnålder. Även utbredningen av den markerade fornlämning RAÄ 39 avviker, med utgångspunkt från de resultat som föreligger från utredning och förundersökning. Att fornlämningen registrerats som stenåldersboplatser beror på att ytplockat flintmaterial påträffats inom ett begränsat område. Det kan dock ej heller uteslutas att spår av aktivitet som kan härledas till stenålder kan förekomma inom området.

Likaledes framträder efter utredningen utbredningen av RAÄ 4 på ett annorlunda sätt (se karta 1 och 3). I samband med schaktningen framkom i ett kulturlager beläget inom RAÄ 4 rikligt med flintavslag, men karaktären på flintmaterialet möjliggör inte någon närmare datering. Inom område 4 påträffades vid utredningen även enstaka keramikbitar som tyder på att järnålder också finns representerat i området.

Utöver de tidigare registrerade boplatserna har ytterligare fornlämningsområden kunnat dokumenteras, dessa utgörs av områdena 2, 3 och 5. De lämningar som konstaterats inom område 2, utgjordes främst av stolphål och härdar som med hjälp av keramik fått en trolig datering till bronsålder. Utöver den möjliga gravkonstruktionen inom område 3, framkom varken inom område 3 eller 5 anläggningar eller fyndmaterial som närmare kunde datera de påträffade lämningarna.

Någon närmare datering framkom ej heller avseende de omfattande bebyggelselämningarna, som påträffades inom område 6. Men av stolphålens karaktär och inbördes förhållande kan man dra slutsatsen att ett flertal huskonstruktioner finns inom området.

Frågor man kan ställa sig är, huruvida de olika områdena med en jämförbar datering, utgör jämsides existerande boplatser eller om de utgör perifera enheter av en centralt belägen bosättning. Vilka möjligheter finns att studera en kontinuerlig utveckling av de olika bosättningar som finns inom undersökningsområdet?

Resultat av utredning och förundersökning avseende de medeltida lämningarna

Vid utredningen grävdes sökschakt i området längst i sydost (schakt 1, 7 och 8 samt tvärschakt 1A och 1B). Bebyggelselämningar och kulturlager från senmedeltid framkom på flera platser. Fynd av stengods på lergolv daterade i två fall huslämningar till senmedeltid i Dessutom framkom keramik av typ A på flera platser, men ej i anslutning till huslämningar. Det konstaterades också att lämningarna var störda av jordvändning, dvs nedgrävd flygsand.

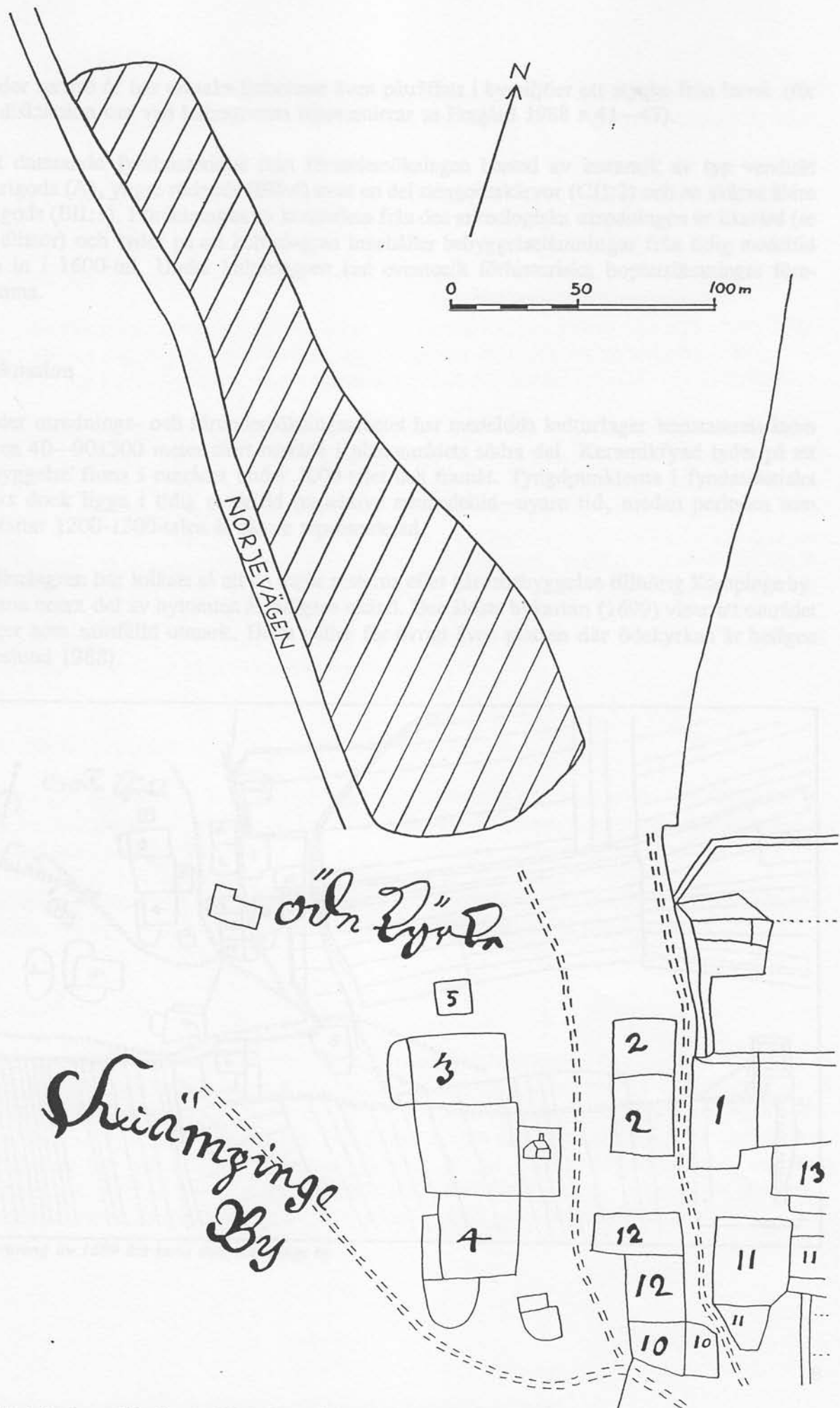
Förundersökningens målsättning var att avgränsa de medeltida kulturlagren inom planområdet samt undersöka deras karaktär och omfattning. Sökschakten (A-F) grävdes som regel ned till den nivå där kulturlager och bebyggelselämningar kunde urskiljas. På ett antal platser gjordes snitt i kulturlagret ned till steril marknivå. På grund av jordvändningarna var det problematiskt att hitta den rätta nivån vid schaktningen.

Kulturlager förekom inom ett område som sträckte sig ca 300 meter åt nordväst utmed Norjevägen, som utgjorde planområdets gräns. Åt norr kunde lagren följas som mest ca 90 meter. Det kan inte uteslutas att kulturlager förekommer även inom fastigheten 19:1. Vidare framkom lämningar efter en väg bana bestående av knadder, sten, skörbränd sten etc. Vägbanan återfinns på enskifteskartan 1815, och var belägen nordost och norr om området med kulturlager.

De tidigare omtalade jordvändningarna förekom inom stora delar i kulturlagrets sydöstra partier. Jordvändningarna var av olika karaktär, grunda rännor varvades med djupa rännor och gropar. Åt nordväst minskade vändningarna i antal och omfång.

Inom hela det avgränsade området fanns ett lager med mylla beläget direkt på moränleran, lagret var inte kulturpåverkat i någon högre grad. Lagret kunde vara upp till ett par decimeter tjockt och tolkades som en äldre markhorisont. Ovanpå detta lager fanns sedan kulturlager av högst varierande tjocklek och karaktär. Som mest uppmättes en tjocklek av 0,7 meter (schakt A och F1), men mera vanligt var ca 0,1 meter i tjocklek. Där en rejäl lagertjocklek uppmättes förekom också de mest påtagliga bebyggelselämningarna, i form av syllsten, stolphål, lera och bränd lera från väggar och golv samt tegel. Ytor med lämningar av detta slag förekom inom hela området (se karta 3). Mellan ytorna tunnades kulturlagren ofta ut.

Förutom bebyggelselämningar av nämnda slag, dokumenterades en lerbotten som var nedgrävd i den äldre markhorisonten i områdets nordvästra utkant. Anläggningar av detta slag förekommer i stora mängder utmed strandvallarna i de högmedeltida kuststäderna.

Karta 5 Medeltida kulturlager inlagda på 1699 års karta. Medeltida kulturlager (snedstreckat)

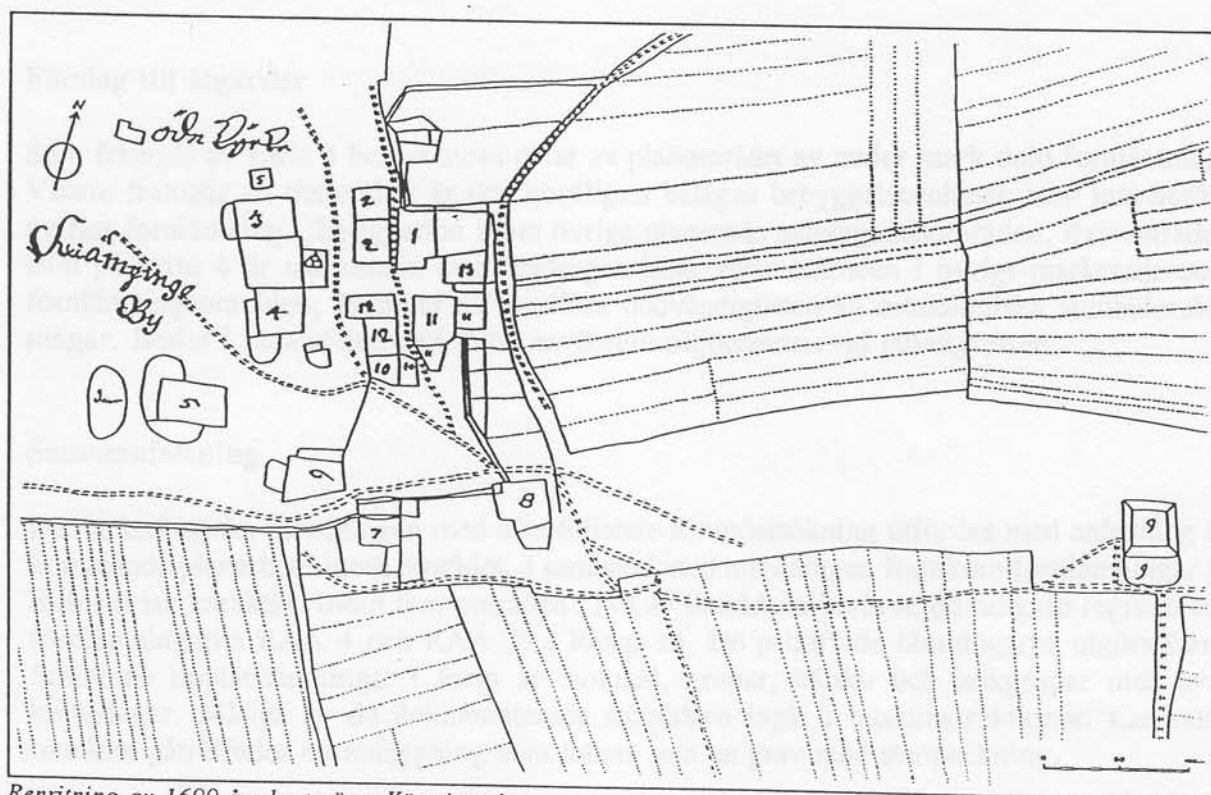
Under senare år har enstaka lerbottnar även påträffats i bymiljöer ett stycke från havet (för en diskussion om vad lerbottnarna representerar se Ersgård 1988 s 41—47).

Det daterande fyndmaterialet från förundersökningen bestod av keramik av typ vendiskt svartgods (A), yngre rödgods (BII:4) samt en del stengodsskärvor (CII:2) och en skärva äldre rödgods (BII:1). Fördelningen av keramiken från den arkeologiska utredningen är likartad (se fyndlistor) och tyder på att kulturlagren innehåller bebyggelse lämningar från tidig medeltid och in i 1600-tal. Under kulturlagren kan eventuellt förhistoriska boplatsslämningar förekomma.

Diskussion

Under utrednings- och förundersökningsarbetet har medeltida kulturlager konstaterats inom ett ca 40—90x300 meter stort område i planområdets södra del. Keramikfynd tyder på att bebyggelse finns i området under 1000-talet och framåt. Tyngdpunkterna i fyndmaterialet tycks dock ligga i tidig medeltid respektive senmedeltid—nyare tid, medan perioden som omfattar 1200-1300-talen är sämre representerad.

Kulturlagren har tolkats så att de utgör resterna efter gårdsbebyggelse tillhörig Kämpinge by. Denna norra del av bytomten är tidigare okänd. Den äldsta bykartan (1699) visar att området ligger som samfällid utmark. Detta gäller för övrigt även platsen där ödekyrkan är belägen (Roslund 1988).

Renritning av 1699 års karta över Kämpinge by

Bebyggelsen inom området upphör således att existera under 1600-talet. Detta sker i samband med igensandningskatastrofen på 1620-talet som också föranleder att sockenkyrkan förfaller och rivs.

Spåren efter katastrofen återfinns i form av "vändningar", dvs flygsand som manuellt har grävts ned i rännor och gropar. Dessa förekommer i särskilt hög grad i den södra delen av området, där kulturlagren till stor del är spolierade. I flera fall kunde det dock konstateras att kulturlager fanns bevarade under "vändningarna".

1815 års karta visar det inledande skedet av den återerövring av jorden som sker under 1800-talet. Gathus har byggs inom nuvarande fastigheten 19:1 och en uppdelning i långsmala ägoblock har skett. De äldsta vändningarna skulle i så fall dateras till 1800-talets begynnelse.

De nyupptäckta delarna av Kämpinge by väcker frågor om byns storlek och lokalisering under medeltiden. Antalet gårdar i Kämpinge by har beräknats till 17 vid tiden ca 1570 (Skansjö 1983 s 48). 1699 års karta omfattar 13 nummer. Är det lämningar efter de resterande fyra gårdarna som har framkommit vid undersökningarna? Är antalet nedlagda gårdar rentav större? Kan sandflykten ha nödvändiggjort en större omstrukturering av bybebyggelsen? Eventuellt kan medeltida bebyggelse lämningar förekomma även väster om Norjevägen. En annan intressant fråga berör kyrkans placering i byn. Från att ha varit belägen på samfällad mark i byns norra utkant, som 1699 års karta visar, så har den i själva verket varit belägen mitt i byn (jfr Roslund 1987, 1988). Samfälligheten har i så fall utvidgats på bymarkens bekostnad efter igensandningskatastrofen.

Förslag till åtgärder

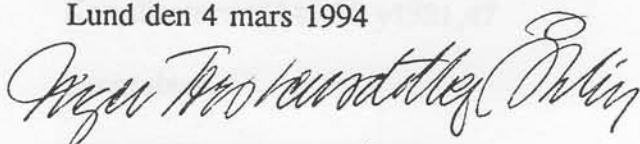
Som framgår av karta 4 berörs stora delar av planområdet av under mark dold fornlämning. Vidare framgår att det endast är den nordligast belägna bebyggelseenheten som inte berörs av fast fornlämning. Byggnation inom övriga planerade nybyggnadsområden, dvs områden som på karta 4 är markerade med heldragen linje, eller områden i övrigt markerade som fornlämningsområden, kommer att medföra nödvändigheten av arkeologiska slutundersökningar. Beslut i sådana ärenden fattas av Kulturmiljöenheten vid länsstyrelsen.

Sammanfattning

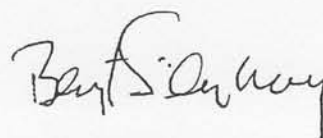
Den arkeologiska utredningen med efterföljande förundersökning utfördes med anledning av kommande planarbete inom området. I samband med utredningen framkom fornlämningar av förhistorisk karaktär inom fem områden. Två av områdena berörde de tidigare registrerade fornlämningarna RAÄ 4 och RAÄ 39 i Rängs sn. De påträffade lämningarna utgörs framförallt av boplatslämningar i form av stolphål, gropar, härdar och kokgropar men även kulturlager. Många av de dokumenterade stolphålen ingår i huskonstruktioner. Centralt i området påträffades en anläggning som tolkas som en grav med stenpackning.

I södra delen av planområdet, inom och i anslutning till Kämpinge medeltida bytomt RAÄ 34, har bebyggelselämningar konstaterats inom en tidigare okänd del av bytomten. De medeltida lämningarna utgjordes här av omfattande bebyggelse och kulturlager.

Lund den 4 mars 1994

Inger Torstensdotter Åhlin
Riksantikvarieämbetet UV Syd

Bengt Söderberg

Källor och litteratur

Bergenstråle, I. och Regnell, M. 1985. Sandeplan. En kökkenmödding från bronsålder. Seminarieuppsats i Arkeologi, LUHM.

Ersgård, L. 1988. "Vår marknad i Skåne". Bebyggelse, handel och urbanisering i Skanör och Falsterbo under medeltiden. Lund.

Kriig, S. 1990. Arkeologisk förundersökning. Skåne, Räng socken, Kämpinge 6:110. Arkivrapport i ATA, Riksantikvarieämbetet. Rapport dnr 4969/90.

Lantmäterihandlingar nr 3 (1699) och nr 11 (1815), Räng socken, Skåne. Lantmäteriets forskningsarkiv, Länsstyrelsen i Malmöhus län.

Lindahl, H. 1947. Ljungen genom tiderna. Från ödemark till badort. Trelleborg.

Mörner, N-A. 1969. The late Quarternary history of the Kattegatt sea and the Swedish west coast. SGU ser. C. Nr. 640.

Roslund, M. 1987. På jakt efter Kämpinge kyrka. Ale nr 2 1987. Lund.

- 1988. Kämpinge ödekyrka - ett nybygge i krisens år. Ale nr4 1988. Lund.

Skansjö, S. 1983. Söderslätt genom 600 år. Bebyggelse och odling under äldre historisk tid. Lund.

Söderberg, B. 1992. Arkeologisk förundersökning. Skåne, Räng socken, Kämpinge 5:14. Arkivrapport i ATA, Riksantikvarieämbetet. Rapport dnr 9558/92.

Tekniska och administrativa uppgifter

Höllviken 23:7, Rång sn, Skåne
Ekonomiska kartans blad 1C 9e
Koordinater: x6145,28 y1321,47

Utredning

Länsstyrelsens dnr: 220-2817/92
Riksantikvarieämbetets dnr: 3801/92
Tidsperiod: 920519-920525, 921119-921125
Arkeologtid: 79 timmar
Maskintid: 64 timmar
Arkeologisk personal: Anders Löfgren, Inger Torstensdotter Åhlin
Undersökt yta: 3 382 löpmeter, 6 764 m²
Dokumentationshandlingar som förvaras i ATA: 11 ritningar över sökschakt i skala 1:50
LUHM: 30259
Fynden förvaras i Lund

Förundersökning

Länsstyrelsens dnr: 220-8348/93
Riksantikvarieämbetets dnr: 4987/93
Tidsperiod: 930824-930903
Arkeologtid: 96 timmar
Maskintid: 64 timmar
Arkeologisk personal: Bengt Söderberg, Inger Torstensdotter Åhlin
Inmätning: Håkan Thorén
Undersökt yta: 3 018 löpmeter, 6 036 m²
Dokumentationshandlingar som förvaras i ATA: 10 ritningar över sökschakt i skala 1:50
respektive 1:100
LUHM: 30259
Fynden förvaras i Lund